

KROLOPP, E.:

Verzeichnis der pleistozänen Mollusken Ungarns - A magyarországi pleisztocén Mollusca-fajok jegyzéke

ABSTRACT: A checklist of the pleistocene molluscs of Hungary is presented. 195 taxa, 177 snail and 18 bivalves are listed. Species not available for revision are not included.

Die Liste ist die Aufzählung der aus den pleistozänen Gebilden Ungarns bis 1. Januar 1983 bekannt gewordenen und taxonomisch gültigen Arten und Unterarten. Sie enthält nur jene Taxa, deren beweisende Exemplare in unseren öffentlichen Sammlungen vorliegen und auf diese Weise für die Revisionsarbeit zugänglich waren.

Die mitgeteilte Liste gründet vor allem auf dem quartermalakologischen Material des Museums des Ungarischen Staatlichen Geologischen Instituts, jedoch habe ich im Laufe der Zusammenstellung auch das pleistozäne Mollusca-Material der Paläontologischen Sammlung des Naturwissenschaftlichen Museums /Budapest/, des Kuny-Domokos-Museums /Tata/, des Dobó-István-Burgmuseums /Eger/, des Savaria-Museums /Szombathely/, ferner des Geologischen und Paläontologischen Lehrstuhles der József-Attila-Universität /Szeged/ in Betracht genommen. Die Liste enthält nicht diejenigen einigen Arten, die die Literatur zwar aus Ungarn mitteilt, jedoch diese Mitteilung offenkundig an einer irrtümlichen Bestimmung fusst bzw. das Vorkommen beweisende Exemplare nicht aufgefunden werden oder die stratigraphische Einreihung des Gebildes falsch war und seine geologische Zeit sich älter oder jünger als das Pleistozän erwiesen hat.

Auf Grund der Liste sind uns aus den pleistozänen Gebilden zur Zeit 195 Arten bzw. Unterarten /18 Muscheln und 177 Schnecken/ bekannt. Die Auswertung der Fauna, ihr Vergleich mit der heutigen Fauna werden in einem späteren Bericht erscheinen.

A jegyzék a magyarországi pleisztocén képződményekből 1983. január 1-ig ismertté vált és taxonómiailag érvényes fajok és alfajok felsorolása. Csak azokat a taxonokat tartalmazza, amelyeknek bizonyító példányai közgyűjteményeinkben megtalálhatók és így a revíziós munka számára hozzáférhetőek voltak.

A közölt lista elsősorban a Magyar Állami Földtani Intézet Múzeumának kvartermalakovológiai anyagán alapul, de az összeállítás során figyelembe vettem a Természettudományi Múzeum Óslénytára /Budapest/, a Kuny Domokos Múzeum /Tata/, a Dobó István Vármúzeum /Eger/, a Savaria Múzeum /Szombathely/, továbbá a JATE Földtani és Óslénytani Tanszékének /Szeged/ pleisztocén Mollusca anyagát is. Nem tartalmazza a jegyzék azt a néhány fajt, amelyet az irodalom ugyan közöl hazánkából, de a köz-

lés nyilvánvalóan téves határozáson alapul, illetve az előfordulást bizonyító példányok nem lelhetők fel, vagy a képződmény rétegtani besorolása téves volt és geológiai kora a pleisztocénnél idősebbnek vagy fiatalabbnak bizonyult.

A jegyzék alapján pleisztocén képződményeinkből jelenleg 195 faj, illetve alfaj /18 kagyló és 177 csiga/ ismeretes. A fauna értékelését, a mai faunával való összevetését egy következő közleményben adom.

<i>Unio pictorum</i> /LINNÉ 1758/	<i>Lithoglyphus naticoides</i> /C. PFEIFFER 1828/
<i>Unio tumidus</i> RETZIUS 1788	<i>Sadleriana panonica</i> /FRAUENFELD 1865/
<i>Unio crassus</i> RETZIUS 1788	<i>Belgrandia tataensis</i> KORNOS 1912
<i>Anodonta cygnea</i> /LINNÉ 1758/	<i>Prososthenia</i> sp.
<i>Sphaerium corneum</i> /LINNÉ 1758/	<i>Fagotia acicularis</i> /FÉRUSSAC 1823/
<i>Sphaerium rivicola</i> /LAMARCK 1818/	<i>Fagotia esperi</i> /FÉRUSSAC 1823/
<i>Pisidium clessini</i> NEUMAYR 1875	<i>Amphimelania holandri</i> /C. PFEIFFER 1828/
<i>Pisidium henslowianum</i> /SHEPPARD 1823/	<i>Melanoides tuberculata</i> /O. F. MÜLLER 1774/
<i>Pisidium supinum</i> A. SCHEMIDT 1850	<i>Carychium minimum</i> O. F. MÜLLER 1774
<i>Pisidium casertanum</i> /POLI 1791/	<i>Carychium tridentatum</i> /RISSO 1826/
<i>Pisidium personatum</i> MALM 1855	<i>Lymnaea stagnalis</i> /LINNÉ 1758/
<i>Pisidium obtusale</i> /LAMARCK 1818/	<i>Lymnaea palustris</i> /O. F. MÜLLER 1774/
<i>Pisidium nitidum</i> JENYNS 1832	<i>Lymnaea truncatula</i> /O. F. MÜLLER 1774/
<i>Pisidium milium</i> HELD 1836	<i>Lymnaea glabra</i> /O. F. MÜLLER 1774/
<i>Pisidium subtruncatum</i> MALM 1855	<i>Lymnaea auricularia</i> /LINNÉ 1758/
<i>Pisidium miotessierianum</i> PALADILHE 1866	<i>Lymnaea peregra</i> /O. F. MÜLLER 1774/
<i>Corbicula fluminensis</i> /O. F. MÜLLER 1774/	<i>Aplexa hypnorum</i> /LINNÉ 1758/
<i>Theodoxus transversalis</i> /C. PFEIFFER 1828/	<i>Physa fontinalis</i> /LINNÉ 1758/
<i>Theodoxus prevostianus</i> /C. PFEIFFER 1828/	<i>Ferrissia pleistocaenica</i> KROLOPP 1978
<i>Theodoxus danubialis</i> /C. PFEIFFER 1828/	<i>Planorbis cornutus</i> /LINNÉ 1758/
<i>Valvata cristata</i> O. F. MÜLLER 1774	<i>Planorbis planorbis</i> /LINNÉ 1758/
<i>Valvata piscinalis</i> /O. F. MÜLLER 1774/	<i>Planorbis carinatus</i> /O. F. MÜLLER 1774/
<i>Valvata pulchella</i> STUDER 1820	<i>Anisus septemgratus</i> /ROSSMÄSSLER 1835/
<i>Valvata naticina</i> MENKE 1845	<i>Anisus leucostoma</i> /MILLET 1813/
<i>Pomatias elegans</i> /O. F. MÜLLER 1774/	<i>Anisus spiroorbis</i> /LINNÉ 1758/
<i>Acicula polita</i> /HARTMANN 1870/	<i>Anisus vortex</i> /LINNÉ 1758/
<i>Viviparus contectus</i> /MILLET 1813/	<i>Anisus vorticulus</i> /TROSCHEL 1834/
<i>Viviparus acerosus</i> /BOURGUIGNAT 1862/	<i>Anisus strauchianus</i> /CLESSIN 1886/
<i>Viviparus acerosus szigmondyi</i> /HALAVÁTS 1889/	<i>Bathymphalus contortus</i> /LINNÉ 1758/
<i>Viviparus böckhi</i> /HALAVÁTS 1888/	<i>Cyraulius albus</i> /O. F. MÜLLER 1774/
<i>Bithynia tentaculata</i> /LINNÉ 1758/	<i>Cyraulius laevis</i> /ALDER 1838/
<i>Bithynia leachi</i> /SHEPPARD 1823/	<i>Cyraulius riparius</i> /WESTERLUND 1865/
<i>Neumayria crassitesta</i> /BRÜHNE 1885/	<i>Cyraulius cf. acronicus</i> /FÉRUSSAC 1807/

- Armaiger crista* /LINNÉ 1758/
Hippentis complanatus /LINNÉ 1758/
Segmentina nitida /O. F. MÜLLER 1774/
Ancylus fluviatilis O. F. MÜLLER 1774
Acrolaxus lacustris /LINNÉ 1758/
Cochlicopa lubrica /O. F. MÜLLER 1774/
Cochlicopa lubricella /PORRO 1837/
Succinea putris /LINNÉ 1758/
Succinea elegans RISSO 1826
Succinea oblonga DRAPARNAUD 1801
Succinea schumacheri /ANDREAE 1864/
Catinella arenaria /BOUCHARD-CHANTERRAUX 1837/
Pyramidula rupestris /DRAPARNAUD 1801/
Columella edentula /DRAPARNAUD 1805/
Columella columella /G. MARTENS 1830/
Truncatellina cylindrica /FÉRUSAC 1807/
Truncatellina claustralis /GREDLER 1856/
Truncatellina callicratis /SACCHI 1833/
Truncatellina costulata /NILSSON 1822/
Vertigo pusilla O. F. MÜLLER 1774
Vertigo nagustior JEFFREYS 1830
Vertigo anti-vertigo /DRAPARNAUD 1801/
Vertigo moulinsiana /DUPOUY 1849/
Vertigo pygmaea /DRAPARNAUD 1801/
Vertigo alpestris ALDER 1838
Vertigo substriata /JEFFREYS 1830/
Vertigo pseudosubstriata LOŽEK 1954
Vertigo parcedentata /A. BRAUN 1847/
Vertigo genesii /GREDLER 1856/
Orcula dolium /DRAPARNAUD 1801/
Orcula doliolum /BRUGUIÈRE 1792/
Pagodulina pagodula /DESMOULINS 1830/
Granaria frumentum /DRAPARNAUD 1801/
Gastrocopta serotina LOŽEK 1964
Gastrocopta moravica /PETERBOK 1959/
Gastrocopta moravica oligodonta KROLOPP 1979
Gastrocopta sacraecoronae KROLOPP 1979
Chondrina clienta /WESTERLUND 1883/
Pupilla muscorum /LINNÉ 1758/
Pupilla triplicata /STUDER 1820/
Pupilla sterri /VOITH 1838/
Vallonia pulchella /O. F. MÜLLER 1774/
Vallonia omniensis /GREDLER 1856/
Vallonia costata /O. F. MÜLLER 1774/
Vallonia adela /WESTERLUND 1881/
Vallonia tenuilabris /A. BRAUN 1843/
Acanthinula aculeta /O. F. MÜLLER 1774/
Chondrula tridens /O. F. MÜLLER 1774/
Ena obscura /O. F. MÜLLER 1774/
Ena montana /DRAPARNAUD 1801/
Nastus venerabilis /PFEIFFER 1853/
Nastus bielzi /KIMAKOWICZ 1890/
Cochlodina laminata /MONTAGU 1803/
Cochlodina cerata /ROSSHÄSSLER 1836/
Cochlodina orthostoma /MENKE 1830/
Ruthenica filigrana /ROSSHÄSSLER 1836/
Necstyriaca corynodes /HELD 1836/
Macrogastrea ventricosa /DRAPARNAUD 1801/
Macrogastrea plicatula /DRAPARNAUD 1801/
Macrogastrea densestriata /ROSSHÄSSLER 1836/
Clausilia dubia DRAPARNAUD 1805
Clausilia pumila C. PFEIFFER 1828
Clausilia cruciata STUDER 1820
Laciniaria plicata /DRAPARNAUD 1801/
Laciniaria biplicata /MONTAGU 1803/
Bulgarica cana /HELD 1836/
Vestia turgida /ROSSHÄSSLER 1836/
Punctum pygmaeum /DRAPARNAUD 1801/
Discus ruderatus /FÉRUSAC 1821/
Discus rotundatus /O. F. MÜLLER 1774/
Discus perspectivus /NÜHNFELDT 1816/
Helicodiscus cf. singleyanus /PILSBRY 1890/
Vitriina pellucida /O. F. MÜLLER 1774/
Vitriina bielzi KIMAKOWICZ 1890
Semilimax semilimax /FÉRUSAC 1802/
Semilimax kotulai /WESTERLUND 1883/
Phenacolimax annularis /STUDER 1820/

- Zonitoides nitidus* /O. F. MÜLLER 1774/
Zonitoides sepultus LOŽEK 1964
Vitrea diaphana /STUDER 1820/
Vitrea subrimata /REINHARDT 1871/
Vitrea crystallina /O. F. MÜLLER 1774/
Vitrea contracta /WESTERLUND 1871/
Aegopis verticillus /LANARCK 1822/
Aegopis kloani SHELICKUM et LOŽEK 1965
Aegopinella pura /ALDER 1830/
Aegopinella minor /STABILE 1864/
Aegopinella roseamami /WESTERLUND 1883/
Nesovitrea hammonis /STRÖM 1756/
Oxychilus orientalis /GLESSIN 1887/
Oxychilus draparnaudi /BECK 1837/
Oxychilus glaber /ROSSMÄSSLER 1835/
Oxychilus inopinatus /ULIENÝ 1887/
Oxychilus depressus /STERKI 1880/
Spirodiscus sp.
Daudebardia rufa /DRAPARNAUD 1805/
Daudebardia brevipes /DRAPARNAUD 1805/
Parnacella kornosi KROLOPP 1978
Limax cf. *maximus* LINNÉ 1758
Limax sp.
Milax sp.
Euconulus fulvus /O. F. MÜLLER 1774/
Bradybaena fruticum /O. F. MÜLLER 1774/
Helicella obvia /MENKE 1828/
Helicella sp.
Helicopsis striata /O. F. MÜLLER 1774/
Perforatella bidentata /GMELIN 1788/
Perforatella dibothryon /M. KIMAKOWICZ 1884/
Perforatella rubiginosa /A. SCHMIDT 1853/
Perforatella incarnata /O. F. MÜLLER 1774/
Perforatella vicina /ROSSMÄSSLER 1842/
Perforatella umbrosa /C. PFEIFFER 1828/
Hygromia transsylvanica /WESTERLUND 1876/
Trichia unidentata /DRAPARNAUD 1805/
Trichia striolata /C. PFEIFFER 1828/
Trichia hispida /LINNÉ 1758/
Euomphalia strigella /DRAPARNAUD 1801/
Socia diodonta /FÉRUSSAC 1821/
Helicodonta obvoluta /O. F. MÜLLER 1774/
Helicigona banatica /ROSSMÄSSLER 1838/
Helicigona faustina /ROSSMÄSSLER 1835/
Helicigona lapicida /LINNÉ 1758/
Helicigona vertesi KROLOPP 1977
Helicigona arbustorum /LINNÉ 1758/
Isognomostoma isognomostoma /SCHERÖTER 1784/
Cepaea vindobonensis /FÉRUSSAC 1821/
Helix pomatia LINNÉ 1758
Helix lutescens ROSSMÄSSLER 1837

Dr. KROLOPP ENDRE

Budapest
 Ungarische Staatliche Geologische Anstalt
 Népstadion u. 14.

H-1143